

DYFTERYT, TĘŻEC i KOKLUSZ

SZCZEPIENIA

CO POWINNIŚMY WIEDZIEĆ NA TEN TEMAT ?

1. Po co się szczepić ?

Dyfteryt, tężec i koklusz są bardzo poważnymi chorobami wywołanymi przez bakterie. Dyfteryt i koklusz są przenoszone z osoby na osobę. Tężec dostaje się do organizmu przez uszkodzony naskórek.

DYFTERYT powoduje całkowite obłężenie gardła.

- Doprowadzić może do trudności w oddychaniu, paraliżu, uszkodzenia serca a nawet zgonu.

TĘŻEC (SZCZĘKOŚCISK) powoduje bolesny skurcz mięśni żwaczy i pozostałych mięśni ciała.

- W wypadku „szczękościsku” pacjent nie może otworzyć ust lub przełykać. Ok. 1 na 10 przypadków tężca kończy się śmiercią.

KOKLUSZ (KSZTUSIEC) wywołuje ostry kaszel, który utrudnia niemowlętom oddychanie oraz przyjmowanie pokarmów i napojów. Objawy te mogą trwać przez okres paru tygodni.

- Koklusz może doprowadzić do zapalenia płuc, drgawek, uporczywego nieruchomego patrzenia oraz uszkodzenia mózgu lub śmierci.

Szczepionka(DtaP) przeciwko dyfterytowi, tężcowi i kokluszowi może zapobiec tym chorobom. Większość dzieci poddana szczepionce DtaP będzie wolna od zachorowań na te choroby przez okres dzieciństwa. Liczba zachorowań wśród dzieci znacznie by wzrosła gdyby zaprzestano szczepień.

DtaP jest bezpieczniejszą wersją poprzedniej szczepionki zwanej DTP, która już nie jest używana w USA.

2. Kto i kiedy powinien być zaszczepiony szczepionką DtaP ?

Dzieci powinny otrzymać 5 dawek DtaP. Po jednej dawce w wieku:

√ 2 miesiący   √ 4 miesiący   √ 6 miesiący
√ 15-18 miesiący   √ 4-6 lat.

DtaP może być podawana równocześnie z innymi szczepionkami.

3. Niektóre dzieci powinny odłożyć lub zaniechać szczepienia DtaP.

- dzieci lekko przeziębione mogą być zaszczepione szczepionką DtaP, ale dzieci poważniej lub obłężnie chore powinny odłożyć szczepienie do czasu wyzdrowienia
- każde dziecko, które miało zagrażającą życiu reakcję alergiczną na szczepionkę DtaP powinno zaprzestać dalszej serii dawek tej szczepionki.
- każde dziecko, które zachorowało na chorobę mózgu lub systemu nerwowego w okresie do 7 dni po otrzymaniu szczepionki DtaP nie powinno kontynuować pozostałych dawek
- skontaktuj się z lekarzem w sytuacji gdy twoje dziecko po otrzymaniu szczepienia DtaP:
  - ma drgawki i uporczywe nieruchome patrzenie lub straciło przytomność
  - płacze dłużej niż 3 godziny
  - ma gorączkę ponad 105° F

Zasięgnij więcej informacji od lekarza na ten temat. Niektóre z tych dzieci nie powinny dostać następnej dawki przeciw kokluszowi, ale może mogą otrzymać szczepionkę DT (bezkokluszową).

4. Starsze dzieci i dorośli

DtaP jest szczepionką dla dzieci do lat 7 i nie powinna być podawana dzieciom powyżej 7 roku życia. Starsze dzieci, młodzież i dorośli również potrzebują zabezpieczenia przeciw tym chorobom i mogą otrzymać szczepionkę Td, która jest zalecana w okresie od 11 do 12 roku życia, a potem co 10 lat. Możesz uzyskać osobne publikacje dotyczące szczepionki Td.

5. Ryzyko związane ze szczepionką DtaP?

Zachorowanie na dyfteryt, tężec lub koklusz jest bardziej ryzykowne niż szczepionka DtaP.

Szczepionka ta jak i każde lekarstwo może wywołać poważne problemy takie jak np. ostrą reakcję alergiczną. Ryzyko poważnych powikłań lub śmierci z powodu szczepionki DtaP jest znikome.

REAKCJE LEKKIE (CZĘSTE)

- gorączka (do 1 dziecka na 4)
- zaczerwienienie i opuchlizna miejsca zastrzyku (do 1 dziecka na 4)
- ból i wrażliwość miejsca zastrzyku (do 1 dziecka na 4)

Problemy te występują częściej przy 4 lub 5 dawce DtaP niż przy wcześniejszych dawkach. Czasami 4 lub 5 dawka DtaP powoduje opuchliznę całego ramienia lub uda w zależności od miejsca zastrzyku. Opuchlizna trwa od 1 do 7 dni (do 1 na 30 dzieci).

INNE LEKKIE PROBLEMY TO:

- grymaszenie (do 1 dziecka na 3)
- osłabienie lub kiepski apetyt (do 1 dziecka na 10)
- wymioty (do 1 dziecka na 50)

Te problemy zazwyczaj występują od 1 do 3 dni po otrzymaniu szczepienia.

REAKCJE POWAŻNIEJSZE (RZADKIE)

- drgawki i uporczywe nieruchome patrzenie (1 dziecko na 14 000)
- niestający płacz przez ponad 3 godziny (do 1 dziecka na 1 000)
- wysoka gorączka - ponad 105° F (1 dziecko na 16 000)

REAKCJE POWAŻNE (BARDZO RZADKIE)

- poważna reakcja alergiczna (do 1 dziecka na million dawek)
- inne poważne problemy zanotowane po podaniu szczepionki DtaP to:
  - długotrwałe drgawki i uporczywe nieruchome patrzenie, śpiączka lub niski poziom świadomości
  - trwałe uszkodzenie mózgu

Zdarza się to jednak tak sporadycznie, że trudno nawet powiedzieć czy zostało to wywołane szczepionką.

Kontrola temperatury ciała u dzieci z objawami drgawek i uporczywego nieruchomego patrzenia jest niezmiernie ważna. Ważne jest także sprawdzenie czy podobne objawy były kiedykolwiek zaobserwowane u innych członków rodziny. Po zastrzyku możemy obniżyć temperaturę i ból podając dziecku lekarstwo przeciwbólowe (bez aspiryny) przez okres 24 godz. zgodnie z dawką zalecaną na opakowaniu.

DtaP – Polish

7/30/2001

Translation provided by Danusia Filipowski, MD, of Walnut Creek, California with review by Marek Bentkowski, MD, and Chris Kinel, MD, of Chicago, IL.

6. Co robić w wypadku silniejszej i bardzo poważnej reakcji?

Na co powinniśmy zwrócić uwagę ?

Zwracamy uwagę na niecodzienne symptomy takie jak zmiana zachowania, silna alergia i wysoka temperatura. Silne alergie są niezmiernie rzadko spowodowane przez szczepienia. Alergiczna reakcja na zatrzyk, gdyby taka zaszła, zdarza się od paru minut do paru godzin po otrzymaniu zastrzyku. Objawami alergii może być problem z oddychaniem, chrypliwy głos, świszczący oddech, wysypka, błądź, osłabienie, szybkie bicie serca i zawroty głowy.

Wysoka gorączka, drgawki i uporczywe nieruchome patrzenie, jeżeli wystąpią, to zazwyczaj w ciągu pierwszego tygodnia po szczepieniu.

Co powinniśmy zrobić?

- natychmiast telefonicznie, lub osobiście skontaktować się z lekarzem
- podać lekarzowi wszystkie dane, łącznie z datą wystąpienia objawów i szczepienia
- poprosić lekarza, pielęgniarkę lub urząd zdrowia o wypełnienie formularza: „Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)”; można również zawiadomić VAERS osobiście dzwoniąc na numer 1-800-822-7967

7. Rządowy program odszkodowań

W przypadkach bardzo poważnych obrażeń spowodowanych szczepieniem, rządowy program odszkodowań pomaga opłacić koszty opieki osobom poszkodowanym.

Dokładne informacje o tym programie uzyskać można telefonicznie pod numerem 1 – 800 – 338 – 2382 lub na internecie: <http://www.hrsa.gov/bhpr/vicp/>

8. Jak uzyskać więcej informacji ?

- Twój lekarz lub pielęgniarka może zaoferować publikację na ten temat lub zasugerować inne źródła informacji
- zatelefonuj do lokalnego lub stanowego urzędu szczepień
- skontaktuj się z centralnym biurem chorób zakaźnych i ich zapobiegania – „Center for Disease Control and Prevention (CDC) „
  - Call 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
  - na internecie odwiedź stronę rządowego programu szczepień - „National Immunization Programs” <http://www.edc.gov.nip/>

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program